

מה שלמדתי מהרב בזאנסון זצ"ל

אותו בתחושה הזאת של החוסר בקשר אמיתי עם ה'. הפלא היה התגובה שלו. הוא אמר לי "אם אתה רוצה, אני נותן לך רצפט, מרשם". הוא כתב על דף באותיות גדולות את המילה שמח"ה, ואמר "זה ראשי תיבות של הרצפט", והתחיל להסביר לי בפשטות על מה מדובר. "ש' זה שולחן ערוך, בפשטות ללמוד כל יום לפחות סעיף בשולחן ערוך. מ' זה מקווה, לטבול כל יום באיזה מעיין או מקווה. ח' זה חצות, זה פשוט מאוד - הולכים לישון מוקדם וקמים באמצע הלילה. אפשר להדליק נר, אפשר ללמוד, אפשר להתפלל. אתה רוצה תחזור לישון, אתה רוצה תישאר ער, זה נקרא חצות, מאוד פשוט. וה' - התבודדות. כל יום, כמה דקות אתה מדבר עם ה' ומספר לו את כל מה שיש לך בלב".

הייתי המום, לא חלמתי לקבל תשובה כזו לקושי המדובר. הרב הרגיש שאני לא כל כך מתלהב ושאוּלי אני מחפש שינויים יותר חיצוניים ודרסטיים... אז הוא אמר לי "תראה, אם אתה רוצה אתן לך שמות של רבנים אחרים. הם יגידו לך שאתה צריך לעזוב את הישיבה שבה אתה לומד, לעשות שינוי גדול בחיים ולהיות ברסלבר. ואני אומר לך, אם תקשיב לי, תמשיך בדיוק איפה שאתה לומד. עזוב את ההגדרות אם אתה ברסלבר או לא ברסלבר, אתה לא צריך לשנות שום דבר, רק תעשה את הדברים האלה, ואם תרצה, ניפגש שוב בעוד שנה".

הרגשתי כמה זה חזק שהוא לא מנסה לנכס אותי לאיזו מפלגה. אצלו חסידות ברסלבר לא הייתה מפלגה, אלא דרך שבה כל אחד, במקום ובסגנון שלו, יכול לקחת את העצות ולחיות אותן. וככל שיחיה אותן יותר, כך יזכה להתקרב ולהיות יהודי כשר בעזרת ה'.

הוא הוסיף: "שמור על זה בסודיות. רק אתה ואשתך יודעים מזה, אל תספר לאף אחד". פתאום נוצר לי משהו בחיים שאף אחד לא יודע עליו, רק אשתי ואני. זו הייתה נקודה משמעותית מאוד לגלות את העצות המעשיות בעבודת ה', ולחיות אותן בצנעא. מכיוון ששמרנו על כך בסוד, וזה היה קשה, המקום של הגאווה בתוכי חשב לקבל קצת כבוד מזה שהרב ישמח כשאבוא עליו בעוד שנה ואספר לו שאני מתמיד בקיום העצות הנ"ל. ובאמת, כעבור שנה חזרנו ונפגשנו איתו שוב. סיפרתי לו שאני ממשיך בעניין המדובר, והתשובה שלו הייתה "איזה יופי, אז תמשיך...". הייתי בטוח שהוא יעלה אותי באיזו דרגה או ייתן לי הנהגות חדשות, אבל זו הייתה התגובה האופיינית לו. הפשטות הזאת, ההתמדה בעצות, היא החידוש הגדול, ולא הסיפור החיצוני.

כעבור כמה שנים הוא שאל אותי "אתה זוכר איך קראו למלון שנפגשנו בו בהודו?". לא היה לי מושג. הוא אמר "קראו לו Galdan. אני מאמין שנסעתי לשם מכל מיני סיבות, אבל כנראה הסיבה העיקרית הייתה כדי לפגוש ולגלות אותך ואת אשתך".

הרגשנו שפגשנו אדם מסוג אחר, שבעיקר היה לו ניגון. הוא לא היה רק מדבר ידע או השקפה, למרות שהיה לו ידע עצום; היה לו ניגון חי שגרם לכל מי שהכיר אותו להתחבר אליו ולרצות להתקרב לדרך של רבי נחמן.

קשה לעכל וקשה לסכם, ובאמת גם אי אפשר. אשתך בכמה נקודות ראשוניות של מתנות כה רבות שקיבלנו, אשתי ואני, מהיהודי היקר והנעלה שהסתלק בשבוע שעבר לבית עולמו, הרב ישראל יצחק בזאנסון זצ"ה, היהודי שממש שינה לנו את החיים.

לעזוב את ההגדרות

ההיכרות המשמעותית שלנו התחילה כחצי שנה אחרי החתונה, בזמן שהייתי אברך בשיבת ירוחם. נסענו לטיול בהודו, מכיוון שאהבתי מאוד טרקים וטיולים רגליים... כחודש לפני הטיול התעוררה איזו התלבטות לגבי הטיול, ואשתי הציעה שנתייעץ עם הרב בזאנסון, אותו הכירה משיעורים שלו בארלוזורוב עוד בהיותה בחורה. באותה תקופה המצב הבטחוני בארץ היה קשה מאוד והיו פיגועים רבים, והוא התפלא על כך שאנו נוסעים סתם להודו. "מה, אתם זוג ציפורים?". הוא הציע לנו לחלק ספרונים ליהודים שנפגוש בטיול, ולארגן קבלת שבת בכל מקום שלא יהיה שם בית חב"ד או בית יהודי כלשהו. כך הוא שינה לנו את הטיול... אחד הדברים שהתעוררו אצלי חזק באותו מסע, היא ההבנה שהרבה משמירת התורה והמצוות שלי היא חברתית. בתור אברך בשיבה הכול מאוד עוטף, אתה לומד ויש תפילות והכול מורגש היטב. אבל פתאום, כשמצאתי את עצמי במשך חודש מחוץ לסביבה הדתית המוכרת, הרגשתי שהקשר עם הקב"ה והתורה והמצוות לא מספיק אמיתי וחזק, וזה הטריד אותי.

בדרך פלא ובהשגחה גדולה נסענו לחבל ארץ בצפון הודו, למרות שהזהירו ישראלים לעזוב את האזור בגלל מתיחות עם פקיסטן, אך היה שם טרק מסוים שמאוד רציתי לעשות, והחלטנו בכל זאת לנסוע. לפתע, באמצע הרחוב, אני רואה את הרב בזאנסון יחד עם מיכי יוספי. מסתבר שמיכי סיפר לרב שהוא רוצה לנסוע לעשות קירוב בהודו, והרב ביקש ממנו לקנות כרטיס גם בשבילו. גם להם אמרו שלא לנסוע לאותו אזור, כי כל הישראלים עזבו שם, אבל משום מה גם הם החליטו להמשיך לאותו היעד. בקיצור, הרב העביר שם שיעור מדי ערב, ועשינו יחד קבלת שבת ועוד, והיה שם אור גדול.

ביקשנו לדבר איתו, וישבנו יחד, אשתי ואני, ושיתפתי

מאה שערים הצבעונית

אחת התכונות הייחודיות של הרב בזאנסון הייתה ההפכים שהכיל בתוכו. מצד אחד הייתה בו יראת שמיים עצומה, הוא היה יהודי חרדי לכל דבר עם זקן ופאות. בו בזמן היו בו צבעוניות, רוחב אופקים וחיפוש פנימי חזק. הוא הצליח להכיל את ההפכים האלה של 'עגולא וריבועא', וזה בא לידי ביטוי בכל דבר שעשה. לקהילת 'שיר חדש' שהקים בתל אביב הוא קרא 'מאה שערים הצבעונית שלי'. כשהיו שואלים אותו "מה אתה עושה בחיים?", הוא היה עונה בפשטות "אני צייר". זה היה פלא גדול.

"אתה יכול ללמוד ממני שלושה דברים"

פעם הוא אמר לי דבר שבעיניי הוא מדהים. "דן, יש שלושה תחומים שאתה יכול לקבל ממני דוגמה אישית. בשאר הדברים לא". כמובן שהיה הרבה מה ללמוד ממנו בהכול, אך כך הוא אמר. "אתה יכול לקחת ממני דוגמה ב: שמירת הלשון, הפצה (קירוב רחוקים), והליכה עם תורות בעיון ב'ליקוטי מוהר"ן".

אומר כמה מילים על כל אחד מהם. בעניין שמירת הלשון, בעבר כשהיינו מגיעים לאומן בראש השנה היה מושג שנקרא 'משמרת הקודש'. אלו היו קבוצות שדאגו לענייני קדושה וצניעות. הרב בזאנסון תמיד התעורר ושאל למה עושים רק משמרת הקודש ולא 'משמרת השלום'. מטרת משמרת השלום הייתה לדאוג לשלום בין כל הקבוצות.

כידוע, רבי נחמן אמר שיהיו הרבה כיתות. יש כל כך הרבה גוונים, ומטבע הדברים נוצרות מחלוקות. אנשים מדברים אחד על השני ומנסים לברר מי צודק ומי אמיתי. הרב בזאנסון התנגד נחרצות לכל הבירורים הללו.

נקודת שמירת הלשון הייתה אצלו יסודית. היו כמה שנים שבהן הוא כתב וחיידש קונטרס בשם 'משמרת שלום', והפצנו אותו כדי לעורר מודעות לעניין השלום והפגם הגדול שבלשון הרע. פעמים רבות כשהיו שואלים אותו על אדם מסוים או על נושא שעלול לגלוש ללשון הרע, הוא היה שם יד אחת או שתיים על הפה בצורה מצחיקה כאומר "אני לא מדבר", ומיד הבנו את הרמז.

הדבר חלחל לכל קהילת 'שיר חדש'. התלמידים שלו חזקים מאוד בשמירת הלשון ובהתרחקות ממחלוקות. הוא היה אומן בבריתא ממריבות וביכולת להסתדר עם כולם בכל הרמות. זה פלא גדול שהוא נפטר במוצאי יום ההילולא של ה'חפץ חיים', זהו ללא ספק רמז מן השמיים.

בעניין ההפצה, הוא קירב אלפי אנשים דרך הספרים שכתב, השיעורים שלימד, והליווי והייעוץ שמסר את עצמו כדי לחזק כל יהודי. הוא הקפיד לעשות את ההפצה גם בפשיטות גמורה, והיה יוצא, למרות שהיה כבר מבוגר, מדי שבוע עם כמה תלמידים להפיץ את הספרים בכל מיני מקומות, כמו בתחנה המרכזית, כשהוא פשוט עומד ומחלק קונטרסים.

הגישה שלו הייתה "יש לי תרופה שמרפאת אותי, ואני רק רוצה לשתף אותה עם אחרים". מתוך העדינות הרבה הזאת הוא הפך למפיץ עצום. הוא זכה לכתוב ולהפיץ בעזרת תלמידיו מאות אלפי ספרים מסוגים שונים ובשפות שונות, בהיקף שקשה לתאר.

כשעבדנו יחד על ספרו 'מסילת הקשרים' שעוסק בלימוד 'ליקוטי

מוהר"ן' בעיון, זכיתי לעזור לו בעריכה ובהגהה. באותה תקופה גרנו בתקוע, והוא הגיע אלינו לכמה ימים כדי שנעבוד יחד על הספר. הגענו לתקוע בלילה כשהיה חושך, ובבוקר כשהגעתי לדירה שהוא ישן בה הוא התפעל מהנוף המדברי, ואמר: "מה זה, דן? לא ידעתי שאתה בן עולם הבא!". הוא ממש התלהב מהנוף וביקש ממני לברר אם אפשר לשכור קראוון בתקוע, כדי שיום בשבוע הוא יוכל לברוח מהמולה של תל אביב ולהיות בשקט שקיים שם. בהמשך היום, הלכנו למכולת הסמוכה והוא ראה חיילים בחנות. הוא פנה אליי ואמר "דן, בטח יש לך באוטו ספרים שאפשר לחלק להם". עניתי לו שאין. ראיתי שמהו עובר לו בראש. אחר כך הוא אמר לי משפט חזק: "כשחיים בגן עדן, שוכחים שיש גיהנום", כאומר: אתה חי לך בגן עדן בתקוע, אז אתה שוכח שיש אנשים בגיהנום. את מסירות הנפש הזאת רואים היטב גם על התלמידים שלו. יש תורה ב'ליקוטי מוהר"ן' שמסבירה איך מזהים צדיק גדול. זה כמו חותמת – כשאתה מסתכל על החותמת עצמה קשה להבין מה כתוב עליה, אבל כשאתה מסתכל על הדף שבו הוטבעה החתימה, הדברים מתבהרים. כך אפשר להכיר רב על פי תלמידיו.

גם היום, אף על פי שאני כבר שש עשרה שנה לא גר בקהילת 'שיר חדש' בת"א, אני יודע ששם יש תלמידים שקשה למצוא כמותם בברסלב, עם מסירות נפש עצומה לעם ישראל, לתורת רבי נחמן ולעצות שלו, באופן נדיר, ואת כל זה הם קבלו דרך הרב בזאנסון ע"ה.

ללכת עם התורה

הלימוד השלישי שאמר לי ללמוד ממנו, הוא בעניין ההליכה עם התורות בליקוטי מוהר"ן. זה היה פלא לראות את ההתמסרות שלו לתורות. הוא היה הראשון שהכיר לי את המושג הזה, שבתקופה ההיא לא היה נפוץ כל כך בברסלב – לקחת תורה אחת מתוך 'ליקוטי מוהר"ן', לעסוק בה במשך כמה חודשים ופשוט ללכת איתה.

הוא היה מתמסר לתורה הנבחרת בכל רמ"ח איבריו וש"ה גידיו. לפעמים הוא היה מצייר מפה ענקית, בגודל של כמה מטרים, ותולה אותה על הקיר מול המיטה שלו. זו הייתה מפה של מהלכי התורה, מעוטרת בצבעוניות הייחודית שלו ומשובצת בציורים ובחיצים. הוא היה שוכב במיטה ופשוט מתבונן ומעמיק בתורה.

כשהוא הלך עם תורה מסוימת, כל חייו סבבו סביבה. פעם הוא כתב ספר על תזונה שנקרא 'לחם אבירים', וכל הספר נסוב סביב תורה ט"ו שאיתה הלכנו באותה תקופה. שאלתי אותו: "אני לא מבין, אם היינו הולכים עם תורה אחרת, זה היה ספר אחר?" הוא ענה לי "נכון, כי באמת כל תורה היא כללית ונוגעת לכל התחומים". זה היה פלא לראות כיצד התורה משתזרת בעוצמה בכל המאורעות שקרו לו בחיים, ואיך זה היה לימוד חי שמחובר לחיים.

פאר הליקוטים

אחת המתנות הגדולות ש'ישי פרידמן ואני קיבלנו ממנו, זו הזכות לעבוד על הפרויקט של סדרת הספרים "פאר הליקוטים". תכלית הספר היא להיות חברותא ללימוד בעיון בספר ליקוטי מוהר"ן. הרב בזאנסון הגה את כל הרעיון של הספר, וחשב על כל הטורים שהלומד זקוק להם. הוא תמך בממון, ליווה, ודחף אותנו לאורך כל הדרך, כשהוא מפליג בחשיבות הספר ועד כמה העולם זקוק לו. כשהוא דיבר איתנו בתחילת העבודה על הספר, הוא אמר לנו דבר פלא. "הספר הזה צריך להיות כלי לאור של רבינו. וזה לא דבר קל".

במילים. אם הקשבת היטב לניגון, זיהית שיש פה משהו אחר, ואם לא, המפגש היה ממשיך כרגיל...

חצות

קימת חצות זו 'עבודה' ועצה מדהימה בברסלב. אצל הרב בזאנסון קימת חצות היה ממש יסוד עיקרי בחיים, שהוא כמעט לא היה מוותר עליו. נקודת ההנחה שלו הייתה פשוטה: הולכים לישון מוקדם וקמים לחצות.

החוויה מלהיות 'נעור בלילה', היא חזקה ויכולה להיות ממש עמוד תווך של החיים. דווקא השקט שכולם ישנים וכו', מאפשר לקיים את 'אזכרה נגינת בלילה, עם לבבי אשיחה'.

אמנם שיעורי הקירוב שהעביר לאנשים רחוקים התקיימו בשעות הערב (אחרת אנשים לא היו מגיעים), אבל לעומת זאת, את השיעורים לתלמידים ולחבורה הוותיקה יותר, הוא העביר בשעות שאחרי חצות, כדי לא לפגוע לשינה ולקימת חצות.

השיעורים האלה היו פלא גדול והתקיימו לאורך השנים במקומות רבים. כשאני הכרתי את הרב השיעורים נדרו לתל אביב. היינו נוסעים עשרות אנשים מגוש עציון בליל ישי. השיעור היה מתחיל בשלוש לפנות בוקר. זו הייתה חוויה חזקה. לאחר מכן נערכו שיעורים גם בחווה של מיכא יוספי ליד שילה.

בתחילת ההכרות איתו התפלאתי ואמרתי לו שלרוב האנשים נוח בשעות הערב, ולמה לא לעשות את השיעורים בערב? אז הוא השיב לי בצורה אופיינית: 'רוב העולם זה אבנים. העובדה שרוב האנשים עושים ככה, אינה מהווה שום ראיה מבחינתי לכלום'. בהזדמנות אחרת הוא אמר לי: 'בלי חצות זה עולם התהוה'.

כשהלכנו עם תורה נ"ב של רבי נחמן, תורת 'הנעור בלילה', החברים היו מעירים אחד את השני והיינו נוסעים לחפש 'דרך יחידי', יערות מבודדים שלא שומעים בהם שום רעש. חיפשנו דממה מוחלטת, כדי שאולי נזכה להרגיש קצת את נקודת התחדשות הבריאה. הדממה הזו מאפשרת להבין שהעולם אינו 'מחויב המציאות', ושכל רגע נברא פה יום חדש ועולם חדש. הנקודה הזו הייתה נוכחת וחזקה במיוחד במחיצת הרב בזאנסון ע"ה.

הוא אמר "אתם שניכם ממש הפוכים אחד מהשני באופי שלכם וכו', ולכן אם תחזיקו מעמד יחד, זה יהיה הכלי שהאור של רבינו יוכל לשכון בו". ב"ה עד כה יצאו כבר שמונה כרכים בסדרה והתשיעי מוכן כעת לדרפוס, והוא יהיה זה שמסיים חצי מליקוטי מוהר"ן...

"אני לא כל כך טוב בזה..."

סיפור קטן שמשקף את דמותו: פעם ראינו אותו לכתבה על ברסלב. הם שוחחו על התבודדות, והרב בזאנסון אמר שבהתבודדות אדם יכול לפגוש את השם יתברך. העיתונאי התפלא, וביקש "אולי הרב יספר לנו התגלות כזו שהיתה לו?". הרב ענה בצורה אופיינית "אגיד לך את האמת, אני לא כל כך טוב בזה (בהתבודדות). אבל אני מתבודד ב"ה כל יום במשך שעה כבר ארבעים שנה, ואני יכול לספור פעמים שבהן ידעתי בוודאות תוך כדי ההתבודדות שיש ה' בעולם, אז זהו, זה מספיק לי".

יש בזה משהו מדהים. בדרך כלל, כשאנשים מדברים על התבודדות, ובפרט בכתבה לעיתון, יש ציפייה לשמוע סיפורים על התגלויות וחוויות גדולות. אבל אצלו קיום העצות היה באופן אחר: רבי נחמן נתן עצה, ואני משתדל לקיים אותה בנאמנות ובפשיטות.

"מה נשמע?"

המפגשים הראשונים שלי עם הרב התקיימו בזכות הגהה לספרים שלו. היינו יושבים שעות ארוכות יחד. לפעמים זה קרה בתקוע ולפעמים בביתו בת"א. תוך כדי העבודה המשותפת היה יכול להשתרר לפתע שקט. מקלד, והוא היה שואל אותי לפתע: "נו דן, מה נשמע?" הייתי עונה בטבעיות 'ברוך השם' וממשיך הלאה. אחרי חמש דקות הוא היה שואל שוב: "מה נשמע?" בהתחלה לא הבנתי מה העניין. אחרי שזה היה חוזר על עצמו במפגשים נוספים, הבנתי שהוא לא שואל סתם. הוא מחפש אצלי משהו. הוא ניסה באמת לשמוע מה נשמע, ומה עובר עלי. היה ניגון מיוחד באותו 'מה נשמע', ניגון שחיפש להיכנס פנימה אל תוך העומק של המפגש. הוא שאל את זה בפשיטות גמורה. הוא לא אמר לי 'בוא תספר לי', ולא הכביר

דמיונובע
להקשיב לאין סוף שבתוכי

אתם מתפקדים כצוות בבית.
**אבל מתי לאחרונה
נפגשתם באמת?**

דמיונובע זוגי מאפשר מפגש של מהות במהות,
הקשר מתגלה מתחת לחליפות ההישרדות.

פתאום, הבית אינו רק מקום של מטלות אלא
מרחב של אהבה, נראות, נוכחות וקרבה אמיתית.

לפרטים: zug.novea@gmail.com

ההרשמה
בעיצומה!

דמיונובע

להקשיב לאין סוף שבתוכי

**הכשרה
בשיטת
דמיון נובע**

**הקורס המקיף
ללימודי תעודה יוצא לדרך!**

שיטה ישראלית מהפכנית להרחבת
חופש הבחירה, מציאת מצפן אישי,
שחרור ממחשומים נפשיים וחשיפת
כוחות חיים חדשים.

לפרטים ולהרשמה חייגו למכון:

02-5099660

גם בוואטסאפ
0585099663 איתמר

או כנסו לאתר
dimyoneva.com

